

No 3410

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

της προσφυγής υπ'αρ. 14582/09

του **È È**

κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), που συνεδρίασε στις 10 Μαΐου 2011, σε Συμβούλιο με την ακόλουθη σύνθεση :

Nina Vajic, Πρόεδρο,

Anatoly Kovler,

Χρήστο Ροζάκη,

Peer Lorenzen,

Elisabeth Steiner,

Khanlar Hajiyev,

Γιώργο Νικολάου, Δικαστές,

Και με την σύμπραξη του Γραμματέα του Τμήματος, Soren Nielsen,

Έχοντας υπόψη την ανωτέρω απόφαση που κατατέθηκε στις 14 Μαρτίου 2009,

Έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η καθ' ου η προσφυγή Κυβέρνηση και αυτές που υπέβαλε προς απάντηση ο προσφεύγων,

No 3410

Αφού διασκέφθηκε, εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση :

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

Ο προσφεύγων, κος **È È** είναι Έλληνας υπήκοος, που γεννήθηκε το 1971 και είναι κάτοικος Χανίων, Κρήτης. Ενώπιον του Δικαστηρίου εκπροσωπείται από τον κο Σ.Χουρσόγλου, Δικηγόρο Αθηνών. Η ελληνική κυβέρνηση (« η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τις εκπροσώπους του Οργάνου της, την κα Γ.Παπαδάκη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την κα Μ.Γερμάνη, Δικαστική Αντιπρόσωπου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

A. Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης

Τα περιστατικά της υπόθεσης όπως εκτέθηκαν από τους διαδίκους έχουν ως εξής:

Ο προσφεύγων είναι Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών στο Πρωτοδικείο Ρεθύμνου στην Κρήτη.

Στις 2 Σεπτεμβρίου 2003, η Αστυνομία Χανίων έκανε έρευνα στην οικία του Ε.Π. και ανακάλυψε ορισμένη ποσότητα ακατέργαστης κάνναβης, κάποιον αριθμό δενδρυλλίων κάνναβης και αποξηραμένα φυτά. Ο Ε.Π. συνελήφθηκε την επόμενη μέρα και παρουσιάστηκε ενώπιον του προσφεύγοντα, ο οποίος την ημέρα εκείνη ήταν ο Εισαγγελέας υπηρεσίας στο Πρωτοδικείο Χανίων. Αφού μελέτησε την δικογραφία, άκουσε τον Ε.Π. και τον δικηγόρο του, συζήτησε με τους αστυνομικούς που προβήκανε στην σύλληψή αυτού και ζήτησε την γνώμη ενός πιο έμπειρου συναδέλφου, ο προσφεύγων αποφάσισε να κινήσει την ποινική δίωξη κατά του Ε.Π. για το πλημέλλημα της καλλιέργειας και κατοχής ναρκωτικών για προσωπική κατανάλωση, και όχι για το έγκλημα της καλλιέργειας και κατοχής ναρκωτικών προς εμπορία. Παρέπεμψε τον Ε.Π. στο Πλημμελειοδικείο Χανίων.

Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, τα καθοριστικά στοιχεία στα οποία βασίστηκε η απόφασή του να κινήσει την ποινική δίωξη κατά του Ε.Π. ήταν τα ακόλουθα : το ότι οι πληροφορίες στις οποίες βασίστηκε η κατ' οίκον έρευνα δεν αφορούσαν παρά την καλλιέργεια της κάνναβης και όχι την πρόθεση του Ε.Π. να επιδοθεί σε εμπόριο. Επίσης το ότι η κατοικία του Ε.Π. δεν είχε την υποδομή που ήταν απαραίτητη για την οργάνωση εμπορίου, ότι η ηλικία του Ε.Π. (εξήντα ετών) και η προσωπικότητά του

No 3410

(τοξικομανής με ψυχιατρικά προβλήματα), ότι ο κατηγορούμενος δεν επιχείρησε να αρνηθεί την καλλιέργειας της κάνναβης ή να ξεγελάσει τις Αρχές, η ύπαρξη πολλών δικαστικών αποφάσεων που καταδίκασαν άτομα για το ίδιο αδίκημα και όριζαν ότι για να υπάρξει έγκλημα, δεν ήταν αρκετή η ανακάλυψη μιας σημαντικής ποσότητας ναρκωτικών, αλλά ότι χρειαζόταν και άλλα στοιχεία ικανά να αποδείξουν την πρόθεση του κατηγορουμένου να επιδοθεί σε εμπόριο.

Στις 9 Σεπτεμβρίου 2003, ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών των Χανίων, ο Χ.Π., συνέταξε το κατηγορητήριο που βασιζόταν στο πλημμέλημα της καλλιέργειας και κατοχής ναρκωτικών για προσωπική χρήση.

Η δικάσιμος έγινε στις 16 Σεπτεμβρίου 2003, ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Χανίων. Το μονομελές Δικαστήριο κήρυξε τον Ε.Π. ένοχο του προαναφερθέντος αδικήματος και τον καταδίκασε σε ποινή φυλάκισης οκτώ μηνών. Κατά της απόφασης δεν ασκήθηκε έφεση, ούτε από τον Ε.Π. ούτε από τον Εισαγγελέα Εφετών Χανίων ή από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Ωστόσο, σε αδιευκρίνιστη ημερομηνία τον Φεβρουάριο του 2005, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου διέταξε έναν από τους Αντιεισαγγελείς να διεξάγει προκαταρκτική εξέταση κατά του προσφεύγοντα, κατά του Εισαγγελέα Πρωτοδικών και του Πλημμελειοδίκη που δίκασε τον Ε.Π., με την υποψία ότι αυτοί είχαν διαπράξει τα αδικήματα της κατάχρησης εξουσίας και παράβασης καθήκοντος. Στο τέλος της έρευνας, ο Αντιεισαγγελέας ζήτησε από τον Εισαγγελέα Εφετών Κρήτης να ασκήσει πειθαρχική δίωξη κατά του προσφεύγοντα, με την αιτιολογία ότι διέπραξε σφάλμα κινώντας την ποινική δίωξη κατά του Ε.Π. για το πλημμέλημα της καλλιέργειας και κατοχής ναρκωτικών για προσωπική χρήση και όχι για το έγκλημα της καλλιέργειας και κατοχής κάνναβης προς εμπορία.

Στις 15 Φεβρουαρίου 2007, ο Εισαγγελέας Εφετών Κρήτης κίνησε πειθαρχική δίωξη μόνον κατά του προσφεύγοντα ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Εφετείου Πειραιά και αυτό επειδή έδειξε αμέλεια ασκώντας την ποινική δίωξη κατά του Ε.Π. για πλημμέλημα, πράγμα που έδωσε λαβή για αρνητικά σχόλια στην κοινωνία των Χανίων και πρόσβαλε το κύρος του και αυτό της δικαιοσύνης.

Στις παρατηρήσεις του της 19^{ης} Ιουλίου 2006, που κατατέθηκαν ενώπιον του Εφετείου, ο προσφεύγων υπογράμμισε ότι είχε χειριστεί την υπόθεση

No 3410

σύμφωνα με την «Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το σύνταγμα, το νόμο, και την συνείδησή του». Υποστήριξε ότι ένας Εισαγγελέας είχε, γενικά, προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, και ότι η άποψή του όσον αφορά τις ποινικές διώξεις σε μια δεδομένη υπόθεση σχηματιζόταν με βάση τα στοιχεία της δικογραφίας και σε συνδυασμό με το νόμο και την συνείδησή του, και όχι με βάση τις εντυπώσεις, τις φήμες και τις απόψεις τρίτων που δεν είχαν καμία γνώση της δικογραφίας. Προσέθετε ότι ένας δικαστής δεν έπρεπε να κρίνεται για τον τρόπο με τον οποίο χειρίστηκε μια δικογραφία.

Στις συμπληρωματικές του παρατηρήσεις που κατέθεσε στις 17 Μαΐου 2007 ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Εφετείου Πειραιά, ο προσφεύγων κατέθεσε πολλές ποινικές αποφάσεις στο ίδιο πνεύμα με την δική του ενώ μάλιστα αφορούσαν πιο σημαντικές ποσότητες ναρκωτικών. Εξέθετε και πάλι τους λόγους που τον έκαναν να ασκήσει ποινική δίωξη κατά του Ε.Π. για πλημμέλημα και όχι για έγκλημα. Υποστήριξε ότι η κρίση του επί της υπόθεσης ήταν η νομική του άποψη και ότι είχε δικαίωμα να την εκφράσει και αρνήθηκε ότι η συμπεριφορά του μπορεί να πρόσβαλε το κύρος του ή αυτό της δικαιοσύνης γενικότερα. Υποστήριξε ιδίως τα ακόλουθα :

«Είναι δυνατόν να εκφράσει κάποιος κριτική σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Εισαγγελία χειρίστηκε την συγκεκριμένη υπόθεση. Ωστόσο, θεωρώ ότι αυτό δεν μπορεί να οδηγήσει σε αρνητικά σχόλια όσον αφορά το κύρος της δικαιοσύνης ή το δικό μου, ως Μέλους της Εισαγγελίας, γιατί βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια και δεδομένα που εκτίμησα αποκλειστικά με κριτήρια νομικά, στο πλαίσιο της αρχής που προστατεύεται από το Σύνταγμα (άρθρο 87 του Συντάγματος), σύμφωνα με το οποίο οι Δικαστές χαιρούν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν υπήρξε κανένα αρνητικό σχόλιο, πράγμα που βεβαίωσε ο προϊστάμενος Γραμματείας της Εισαγγελίας (...), ο οποίος όταν κατέθεσε ενώπιον του Εισαγγελέα Αρείου Πάγου (...), δήλωσε ρητά και με σαφήνεια : «ούτε την εποχή των γεγονότων ούτε μετά από αυτά, δεν άκουσα σχόλια για την υπόθεση αυτή και καμία καταγγελία ανώνυμη ή επώνυμη δεν έγινε στην Υπηρεσία μας.» (...) Το ίδιο αναφέρει και η Προϊσταμένη Γραμματείας του Πολυμελούς Πρωτοδικείου στην κατάθεσή του (...), που δήλωσε: «Πληροφορήθηκα την υπόθεση αυτή σήμερα που βρίσκομαι ενώπιόν σας. Δεν άκουσα κανένα σχόλιο στο Δικαστήριο και κανένα άλλο σχόλιο δεν μου αναφέρθηκε.»

Ακόμα κι αν υποθέσουμε ότι η νομική μου κρίση δεν ήταν σωστή, δεν θα μπορούσα να θεωρηθώ ως υπεύθυνος από την στιγμή που η άσκηση των καθηκόντων ενός δικαστή, ακόμα και σε περίπτωση λανθασμένης απόφασης, δεν μπορεί να προσβάλει και δεν προσβάλλει το κύρος του ή το κύρος της δικαιοσύνης (...).»

No 3410

Στις 28 Ιουνίου 2007, το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Εφετείου Πειραιά έκρινε ότι ο προσφεύγων άσκησε πράγματι την μη προσήκουσα ποινική δίωξη, αλλά έκρινε ότι αυτό οφειλόταν σε ελαφριά αμέλεια εκ μέρους του, που οφειλόταν στο νεαρό της ηλικίας του και την απειρία του, και δεν του επέβαλε καμία πειθαρχική κύρωση.

Εντούτοις, στις 23 Ιανουαρίου και 4 Φεβρουαρίου 2008, ο Πρόεδρος της Επιθεώρησης των Δικαστηρίων και ο Υπουργός Δικαιοσύνης άσκησαν έφεση και οι δύο κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Αρείου Πάγου. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης υποστήριξε ότι το πειθαρχικό σφάλμα του προσφεύγοντα ήταν σοβαρό και ότι αυτός δεν έδειξε, στην υπόθεση αυτή, την απαιτούμενη επιμέλεια και σοβαρότητα για έναν Εισαγγελέα, και έτσι προσέβαλε το κύρος του και το κύρος της δικαιοσύνης. Σύμφωνα με τον Υπουργό, η απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Εφετείου Πειραιά ήταν ιδιαίτερα επιεικής και αναιτιολόγητη. Όσον αφορά τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Επιθεώρησης Δικαστηρίων, υποστήριξε, επιγραμματικά, ότι το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Εφετείου δεν είχε εκτιμήσει σωστά τα αποδεικτικά στοιχεία και ότι τα πραγματικά περιστατικά και η βαρύτητα της διαπραχθείσας παράβασης του προσφεύγοντα απαιτούσαν την πειθαρχική του τιμωρία.

Με απόφαση της 15^{ης} Σεπτεμβρίου 2008, το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου επικύρωσε τα επιχειρήματα του Υπουργού Δικαιοσύνης και επέβαλε στον προσφεύγοντα πρόστιμο ίσο με το μισθό ενός μηνός. Ειδικότερα, αφού υπενθύμισε τα πραγματικά περιστατικά σχετικά με τον Ε.Π., το Πειθαρχικό Συμβούλιο αιτιολόγησε την απόφασή του ως εξής :

« (...) Με βάση τα επιβαρυντικά στοιχεία (...) [ο προσφεύγων] έπρεπε να ασκήσει ποινική δίωξη για έγκλημα και να διατάξει ανάκριση αφού : ο αριθμός των καλλιεργούμενων δενδρυλλίων ήταν υψηλός, οι ποσότητες ναρκωτικής ουσίας που είχε συλλέξει ο προσφεύγων ή που επρόκειτο να συλλέξει έφταναν τα 4-5 χιλιοστόμετρα, πράγμα που δεν φανερώνει μια χρήση αυστηρά προσωπική, ενώ ο Ε.Π. είπε ότι δεν είναι τοξικομανής αλλά χρήστης κάνναβης. Επίσης το 1982 είχε ήδη καταδικαστεί για καλλιέργεια κάνναβης με κάθειρξη έξι ετών, δηλαδή για παράβαση που είναι έγκλημα. Οι ισχυρισμοί [του προσφεύγοντα] σύμφωνα με τους οποίους άσκησε ποινική δίωξη σε λανθασμένη βάση επειδή οδηγήθηκε σε λάθος από ορισμένα πραγματικά περιστατικά (...) δεν είναι ικανοί να δικαιολογήσουν την αμέλειά του κατά την διάπραξη του πειθαρχικού παραπτώματος (...). Το Πειθαρχικό Συμβούλιο θεωρεί ότι το πειθαρχικό παράπτωμα που αποτελεί αντικείμενο της πειθαρχικής δίωξης που άσκησε ο Εισαγγελέας Εφετών της Κρήτης είναι σοβαρό και αποδεικνύει ότι ο [προσφεύγων] δεν επέδειξε στην περίπτωση αυτή την απαιτούμενη επιμέλεια και σοβαρότητα όσον αφορά τις υποχρεώσεις του και είναι δυνατόν να έχει επιφέρει προσβολή στο κύρος του καθώς και γενικότερα στο κύρος της δικαιοσύνης.

No 3410

Επομένως, πρέπει να γίνουν δεκτές οι εφέσεις του Προέδρου του Συμβουλίου Επιθεώρησης Δικαστηρίων και του Υπουργού Δικαιοσύνης και να ακυρωθεί η απόφαση του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου (...)

Η αιτιολογία αυτή επαναλάμβανε λέξη προς λέξη τους όρους της έφεσης του Υπουργού Δικαιοσύνης.

B. Το οικείο εθνικό δίκαιο

Το άρθρο 87 του Συντάγματος ορίζει ότι:

1. Η δικαιοσύνη απονέμεται από δικαστήρια συγκροτούμενα από τακτικούς δικαστές, που απολαμβάνουν λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία.
2. Οι δικαστές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους υπόκεινται μόνο στο Σύνταγμα και στους νόμους και σε καμία περίπτωση δεν υποχρεούνται να συμμορφώνονται με διατάξεις που έχουν τεθεί κατά κατάλυση του Συντάγματος.
3. Η επιθεώρηση των τακτικών δικαστών ενεργείται από δικαστές ανώτερου βαθμού καθώς και από τον Εισαγγελέα και τους Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, των δε εισαγγελέων από αρεοπαγίτες και εισαγγελείς ανώτερου βαθμού, σύμφωνα με τους ορισμούς του νόμου.

Τα οικεία άρθρα του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και του Καθεστώτος των Δικαστικών Λειτουργιών, είναι διατυπωμένα ως εξής :

Άρθρο 91

Πειθαρχικό παράπτωμα

1. Πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά κάθε υπαίτια και καταλογιστή πράξη ή συμπεριφορά εν γένει του δικαστικού λειτουργού εντός ή εκτός υπηρεσίας, εφ' όσον αντίκειται προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Σύνταγμα και τις κείμενες διατάξεις ή είναι ασυμβίβαστη προς το αξίωμα του και θίγει το κύρος του ή το κύρος της δικαιοσύνης.

Άρθρο 93

Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές που μπορούν να επιβληθούν στο δικαστικό λειτουργό είναι:
  - α) η έγγραφη επίπληξη,
  - β) το πρόστιμο από καθαρές αποδοχές δύο ημερών έως τις συνολικές καθαρές αποδοχές τριών μηνών,
  - γ) η προσωρινή παύση από δέκα ημέρες μέχρι έξι μήνες και
  - δ) η οριστική παύση.

No 3410

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

Ο προσφεύγων επικαλείται το άρθρο 6 §1 της Σύμβασης και παραπονιέται για παραβίαση του δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη.

Επικαλούμενος τα άρθρα 9 και 10 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται για παραβίαση του δικαιώματός του στην ελευθερία της έκφρασης ως δικαστικού λειτουργού.

Επικαλούμενος το άρθρο 14 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται ότι υπήρξε θύμα διάκρισης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

1. Ο προσφεύγων κατηγορεί το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου, που του επέβαλε πειθαρχική ποινή, ότι δεν αιτιολόγησε επαρκώς της απόφασή του. Παραπονείται για μια παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης, το οικείο τμήμα του οποίου έχει ως εξής :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό ... το οποίον θα αποφασίση είτε επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως.»

Κατά πρώτο λόγο, η Κυβέρνηση αμφισβητεί ότι στην υπό κρίση υπόθεση εφαρμόζεται το άρθρο 6 §1 της Σύμβασης. Σύμφωνα με την άποψη της Κυβέρνησης, η διαδικασία που κινήθηκε κατά του προσφεύγοντα δεν υπόκειται στο ποινικό σκέλος του άρθρου 6 για τους ακόλουθους λόγους : δεν βασιζόταν στον Ποινικό Κώδικα, αλλά στα άρθρα 91 §1 και 93 §1 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και του Καθεστώτος των Δικαστικών λειτουργών. Το άρθρο 91 §1 του Κώδικα αυτού δεν αποσκοπεί στην ποινική τιμωρία του υποπέσαντος σε παράπτωμα δικαστικού λειτουργού αλλά στην αποκατάσταση του κύρους της δικαιοσύνης. Τέλος, το άρθρο αυτό αφορά μόνο τους Δικαστικούς λειτουργούς και όχι, γενικά τους πολίτες και η ύπαρξή του δικαιολογείται από την φύση των καθηκόντων που ασκούνε οι δικαστικοί λειτουργοί και από το μέλημα να μην κλονίζεται η εμπιστοσύνη των πολιτών προς την δικαιοσύνη λόγω των πράξεων των δικαστών.

Η Κυβέρνηση υποστηρίζει επίσης ότι η διαδικασία δεν υπάγεται ούτε στο αστικό σκέλος του άρθρου 6, γιατί είναι σχετική με καθήκοντα που συνδέονται με τα καθήκοντα του προσφεύγοντα και με προσβολή του κύρους της δικαιοσύνης.

No 3410

Κατά δεύτερο λόγο, η Κυβέρνηση θεωρεί ότι η απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Αρείου Πάγου είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Για την Κυβέρνηση, το ότι το Πειθαρχικό Συμβούλιο Εφετών και του Αρείου Πάγου εκτίμησαν διαφορετικά τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης δεν σημαίνει ότι η απόφαση του δεύτερου –δυσμενής για τον προσφεύγοντα- στερούνταν αιτιολογίας. Ασκώντας την ποινική δίωξη κατά του Ε.Π. ως δράστη ενός απλού πλημμελήματος, ο προσφεύγων υπερέβη τα όρια μιας εύλογης κρίσης των στοιχείων του αδικήματος, σε τέτοιο βαθμό που η εκτίμησή του χάνει από την αξιοπιστία της, ακόμα και για τον ίδιο τον Ε.Π., πράγμα που φαίνεται από την μη άσκηση έφεσης κατά της απόφασης του Πλημμελειοδικείου Χανίων. Σύμφωνα με την Κυβέρνηση, ο Ε.Π. δεν περίμενε τέτοια επιείκεια τόσο στο στάδιο της ποινικής δίωξης όσο και στο στάδιο της απόφασης.

Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το άρθρο 91 §1 είναι διατυπωμένο όπως και οι ποινικές διατάξεις και ότι ένα πειθαρχικό παράπτωμα έχει ποινικό χαρακτήρα. Επίσης, το άρθρο 93 §1 προβλέπει κυρώσεις που χαρακτηρίζονται από μια ορισμένη αυστηρότητα από την στιγμή που η πειθαρχική αρχή είναι σε θέση να επιβάλει σε ένα δικαστή την ποινή της οριστικής παύσης. Ο πραγματικός σκοπός της πειθαρχικής κύρωσης είναι να τιμωρήσει ένα δικαστικό λειτουργό και να προλάβει μια ενδεχόμενη μελλοντική πλημμελή συμπεριφορά. Η πειθαρχική διαδικασία μοιάζει σε αυτό με την ποινική διαδικασία, αφού εφαρμόζονται σε αυτή οι αρχές του ουσιαστικού και δικονομικού ποινικού δικαίου.

Ο προσφεύγων υπογραμμίζει ότι το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου δεν απάντησε στον κύριο λόγο υπεράσπισής του, σύμφωνα με τον οποίο η συμπεριφορά του δεν είχε οδηγήσει σε αρνητικά σχόλια στην κοινωνία των Χανίων και δεν είχε θίξει το κύρος του ως μέλους της Εισαγγελίας ούτε αυτό της δικαιοσύνης. Η απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου αγνόησε επίσης, κατά τον προσφεύγοντα, τις καταθέσεις των δύο μαρτύρων (Γραμματέων στο Πρωτοδικείο Ρεθύμνου), που δήλωσαν με σαφήνεια ότι δεν άκουσαν ποτέ στην τοπική κοινωνία κανένα σχόλιο για την υπόθεση του Ε.Π. ούτε για την ποινική δίωξη που ασκήθηκε εναντίον του.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει εξ αρχής ότι ο προσφεύγων είναι Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών Ρεθύμνου. Θεωρεί ότι η ιδιότητα αυτή δεν θέτει πρόβλημα ως προς την εφαρμογή του άρθρου 6 §1 στην παρούσα

No 3410

υπόθεση. Σύμφωνα μάλιστα με την απόφαση *Vilho Eskelinen και λοιποί κατά Φινλανδίας* ([GC], αρ. 63235/00, §62, CEDH 2007-IV), για να μπορεί το καθ' ου η προσφυγή Κράτος να επικαλεστεί ενώπιον του Δικαστηρίου την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου του προσφεύγοντα προκειμένου να αποφύγει την εφαρμογή της προστασίας του άρθρου 6, πρέπει να συντρέχουν δύο προϋποθέσεις. Πρώτον το εθνικό δίκαιο του ενδιαφερομένου Κράτους να έχει ρητά αποκλείσει την πρόσβαση σε ένα δικαστήριο όσον αφορά την θέση ή την κατηγορία των ενδιαφερομένων υπαλλήλων. Έπειτα, ο αποκλεισμός αυτός να θεμελιώνεται σε αντικειμενικούς λόγους που συνδέονται με το συμφέρον του Κράτους.

Το Δικαστήριο θεωρεί ότι δεν συντρέχει λόγος να εξετάσει αν οι δύο αυτές προϋποθέσεις πληρούνται στην υπό κρίση υπόθεση (βλ., για την μία και την άλλη από τις προϋποθέσεις αυτές, *Olujić κατά Κροατίας*, αρ. 22330/05, §41, 5 Φεβρουαρίου 2009, *Apay κατά Τουρκίας (αποφ.)* αρ. 3964/05, 11 Δεκεμβρίου 2007, *Nazsiz κατά Τουρκίας (αποφ.)* αρ. 22412/05, 26 Μαΐου 2009) αφού κρίνει ότι η αιτίαση είναι απαράδεκτη για άλλο λόγο.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης, δεν είναι αρμοδιότητά του να κρίνει για νομικά ή πραγματικά σφάλματα που φέρεται να έχει κάνει ένα εθνικό δικαστήριο, εκτός αν και στο μέτρο που μπορεί να προσβάλουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που προστατεύονται από την Σύμβαση (*Garcia Ruiz κατά Ισπανίας [GC]*, αρ. 30544/96, §28, CEDH 1999-I). Πράγματι, το ίδιο το Δικαστήριο δεν μπορεί να κρίνει τα πραγματικά περιστατικά που οδήγησαν ένα εθνικό δικαστήριο να υιοθετήσει αυτή την απόφαση αντί μιας άλλης, γιατί έτσι θα αναγορευόταν σε Δικαστήριο τετάρτου βαθμού δικαιοδοσίας και θα παραβίαζε τα όρια της αποστολής του (βλ. *mutatis mutandis*, *Kemmache κατά Γαλλίας (αρ. 3)*, 24 Νοεμβρίου 1994, §44, σειρά Α αρ. 296-C).

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης, ότι το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, που κατοχυρώνεται από το άρθρο 6 §1 της Σύμβασης, περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, το δικαίωμα των διαδίκων να παρουσιάσουν τις παρατηρήσεις που θεωρούν κατάλληλες για την υπόθεσή τους. Επειδή η Σύμβαση έχει ως στόχο να προστατεύει δικαιώματα όχι θεωρητικά και ουτοπικά αλλά δικαιώματα συγκεκριμένα και πραγματικά (*Artico κατά Ιταλίας*, 13 Μαΐου 1980, §33, σειρά Α αρ. 37), το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πραγματικό παρά αν οι παρατηρήσεις εξεταστούν πραγματικά από το Δικαστήριο που επιλαμβάνεται της διαφοράς. Με άλλα λόγια, το άρθρο 6

No 3410

συνεπάγεται κυρίως, την υποχρέωση του «δικαστηρίου» να επιδοθεί σε μια πραγματική εξέταση των λόγων, των επιχειρημάτων και των αποδεικτικών στοιχείων των διαδίκων, εκτός από την εκτίμηση της καταλληλότητάς τους (*Perez κατά Γαλλίας* [GC], αρ. 47287/99, §80, CEDH 2004-I).

Η έκταση της υποχρέωσης αιτιολογίας μπορεί να ποικίλει ανάλογα με την φύση της απόφασης. Πρέπει, επίσης, να λάβουμε υπόψη ιδίως την ποικιλία των λόγων που ένας συνήγορος μπορεί να προβάλει στην δικαιοσύνη και τις διαφορές που υπάρχουν στα συμβαλλόμενα Κράτη όσον αφορά τους νόμους, τα έθιμα, τις απόψεις της θεωρίας, την παρουσίαση και την σύνταξη των αποφάσεων. Για το λόγο αυτό, το θέμα αν ένα δικαστήριο παρέλειψε την υποχρέωσή του για αιτιολογία που προκύπτει από το άρθρο 6 της Σύμβασης δεν μπορεί να αναλυθεί παρά υπό το πρίσμα των περιστατικών της υπό κρίση υπόθεσης (*Ruiz Torija κατά Ισπανίας*, απόφαση της 9^{ης} Δεκεμβρίου 1994, §29, σειρά Α αρ. 303-A).

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει τέλος ότι η έννοια της δίκαιης δίκης, δεν απαγορεύει σε ένα εθνικό δικαστήριο να αιτιολογεί με συντομία την απόφασή του, είτε ενσωματώνοντας τους λόγους που προσκομίζει ένα κατώτερο δικαστήριο ή αλλιώς, αρκεί να έχει πραγματικά εξετάσει τα ουσιαστικά θέματα που του έχουν υποβληθεί και να μην έχει αρκεστεί να επικυρώσει απλώς και μόνο τα συμπεράσματα ενός κατώτερου δικαστηρίου (*Helle κατά Φινλανδίας*, απόφαση της 19^{ης} Δεκεμβρίου 1997, §60, *Recueil des arrêts et décisions* 1997-VIII). Αν τα Δικαστήρια δεν είναι υποχρεωμένα να δίνουν μια αναλυτική απάντηση σε κάθε επιχείρημα που προβάλλεται (*Van de Hurk κατά Ολλανδίας*, 19 Απριλίου 1994, §61, σειρά Α αρ. 288), από την απόφαση πρέπει να προκύπτει ότι τα ουσιαστικά θέματα της υπόθεσης έχουν εξεταστεί (*Boldea κατά Ρουμανίας*, αρ. 19997/02, §30, CEDH 2007-II).

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο σημειώνει ότι το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Εφετείου του Πειραιά έκρινε ότι ο προσφεύγων είχε πράγματι ασκήσει μη προσήκουσα ποινική δίωξη, αλλά δεν του επέβαλε πειθαρχική κύρωση, θεωρώντας ότι δεν επρόκειτο παρά για ελαφριά αμέλεια από την πλευρά του, που οφειλόταν στο νεαρό της ηλικίας του και την απειρία του. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Επιθεώρησης Δικαστηρίων και ο Υπουργός Δικαιοσύνης άσκησαν έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Αρείου Πάγου. Ο πρώτος υποστήριξε, επιγραμματικά, ότι το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Εφετείου

No 3410

είχε κρίνει εσφαλμένα τα αποδεικτικά στοιχεία, και ότι τα πραγματικά περιστατικά και η σοβαρότητα του διαπραχθέντος παραπτώματος απαιτούσε να υποβληθεί σε πειθαρχική κύρωση ο ενδιαφερόμενος. Αντίθετα, η έφεση του Υπουργού ήταν πολύ πιο εμπειριστατωμένη : υπενθύμιζε τα πραγματικά περιστατικά, απαριθμούσε τα αποδεικτικά στοιχεία που είχαν θεμελιώσει την ποινική δίωξη που ασκήθηκε κατά του Ε.Π., συνόψιζε τα επιχειρήματα του προσφεύγοντα προς επίρρωση της θέσης του σύμφωνα με την οποία οδηγήθηκε σε σφάλμα στην κρίση του από ορισμένα από τα στοιχεία αυτά, ανέφερε σε τέσσερα σημεία τα στοιχεία που ήταν, κατά την γνώμη του, τα πιο σημαντικά και που θα έπρεπε να κάνουν τον προσφεύγοντα να χαρακτηρίσει το αδίκημα ως έγκλημα και συνήγε συμπεράσματα σχετικά με την βαρύτητα του πειθαρχικού παραπτώματος που διέπραξε ο προσφεύγων.

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου επανέλαβε στο μεγαλύτερο μέρος, λέξη προς λέξη τους όρους της έφεσης του Υπουργού. Υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, ότι οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα σύμφωνα με τους οποίους αυτός είχε ασκήσει την ποινική δίωξη με εσφαλμένη βάση αφού οδηγήθηκε σε λάθος από ορισμένα πραγματικά περιστατικά δεν ήταν ικανοί να δικαιολογήσουν την αμέλειά του κατά την διάπραξη του πειθαρχικού παραπτώματος.

Στο μέτρο που ο προσφεύγων κατηγορεί το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου ότι δεν έδωσε σημασία στο επιχείρημά του σύμφωνα με το οποίο η συμπεριφορά του δεν έδωσε λαβή για αρνητικά σχόλια στην κοινωνία των Χανίων, το Δικαστήριο σημειώνει ότι τα περιστατικά για τα οποία κατηγορούνταν ήταν σύμφωνα με τα εθνικά δικαστήρια «ικανά να θίξουν» το κύρος του και το κύρος της δικαιοσύνης.

Εξάλλου, το Δικαστήριο διαπιστώνει, ότι ακόμα κι αν το Πειθαρχικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου αναφέρθηκε κυρίως στους όρους της έφεσης του Υπουργού, η απόφασή του ήταν επαρκώς αιτιολογημένη για τις ανάγκες του άρθρου 6 §1.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§3 και 4 της Σύμβασης.

No 3410

2. Ο προσφεύγων επικαλείται τα άρθρα 9 και 10 της Σύμβασης, και υποστηρίζει ότι η πειθαρχική καταδίκη του αποτελεί παραβίαση του δικαιώματός του στην ελευθερία της έκφρασης ως δικαστικού λειτουργού.

Επίσης επικαλείται το άρθρο 14 της Σύμβασης και παραπονείται ότι υπήρξε θύμα διάκρισης, λόγω του ότι ο Εισαγγελέας που συνέταξε το κατηγορητήριο σχετικά με τον τοξικομανή και ο δικαστής που τον έκρινε δεν τιμωρήθηκαν ποινικά ενώ και οι δύο εξέφρασαν την ίδια νομική άποψη με αυτόν.

Το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο προσφεύγων δεν εξάντλησε τα εθνικά ένδικα μέσα όσον αφορά τις διάφορες αιτιάσεις, στο μέτρο που δεν επικαλέστηκε, ούτε επί της ουσίας, ούτε ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Εφετείου ούτε ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Αρείου Πάγου παραβίαση των δικαιωμάτων που προστατευόντουσαν με τα άρθρα αυτά. Από τις παρατηρήσεις του ενδιαφερόμενου ενώπιον των οργάνων αυτών προκύπτει ότι, εκτός από μια αόριστη επίκληση της Σύμβασης, τα επιχειρήματά του αποσκοπούσαν ως επί το πλείστον να εξηγήσουν για ποιους λόγους χαρακτήρισε τα περιστατικά ως πλημμέλημα και όχι ως έγκλημα.

Συνάγεται ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§1 και 4 της Σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο, ομόφωνα,

Κηρύσσει την προσφυγή απαράδεκτη.

Soren Nielsen
Γραμματέας

Nina Vajic
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα